

การวิเคราะห์ศักยภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภูมิภาคตะวันออก¹

ANALYSIS OF THE POTENTIAL OF NURSING SCIENCE EDUCATION MANAGEMENT
OF PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE EASTERN REGION

พงศ์เทพ จิระโร²
Pongthep Jiraro

กุศลวัฒน์ คงประดิษฐ์³
Kusolwat Kongpradist

วิภา เพ็งแสงี่ยม⁴
Vipa Pengsa-ium

ประภาพร สุวรรณภูมิ⁴
Prapaporn Suvarnakuta

สุหรี หนองอาหลี⁴
Suee Nung-alee

¹ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากทุนส่งเสริมการทำวิจัยสำหรับอาจารย์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา

Received research funding from a research grant for teachers, St. Theresa International College

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาตรี ดร. คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก 26120

Assistant Professor, Ph.D., Faculty of Education, St. Theresa International College,
Ongkharak District, Nakhon Nayok Province, 26120, Thailand

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก 26120

Assistant Professor, Faculty of Education, St. Theresa International College,
Ongkharak District, Nakhon Nayok Province, 26120, Thailand

⁴อาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก 26120

Nursing Instructor, Faculty of Nursing, St. Theresa International College,
Ongkharak District, Nakhon Nayok Province, 26120, Thailand

Corresponding author E-mail: pongthep@stic.ac.th

Received: February 2, 2021

Revised: June 20, 2021

Accepted: June 27, 2021

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์ศักยภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภูมิภาคตะวันออกในครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงประเมิน มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินศักยภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร และผลผลิตการดำเนินงานของหลักสูตร ประชากรและตัวอย่างเป็นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2556 - 2562 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามศักยภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ และแบบบันทึกข้อมูลงานทะเบียน เครื่องมือทั้งหมดผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อความถามของแบบสอบถามเท่ากับ .66 - 1.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .953 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการคำนวณอัตราส่วน

ผลวิจัยพบว่าศักยภาพการจัดการจัดการศึกษาหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ ด้านปัจจัยนำเข้าโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 3.95, SD = .70$) ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 4.13, SD = .65$) ด้านผลผลิตการดำเนินงานของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 4.29, SD = .55$) เมื่อเปรียบเทียบจำนวนนักศึกษาพยาบาลที่รับเข้ากับจำนวนนักศึกษาพยาบาลคงอยู่ในแต่ละปี จำแนกตามปีการศึกษา พบว่า หลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ ปีการศึกษา 2558 มีจำนวนนักศึกษาพยาบาลคงอยู่มากที่สุด และมีอัตราการออกกระหว่างภาคเรียนน้อยที่สุด โดยจำนวนนักศึกษาพยาบาลที่รับเข้ามาเรียนเทียบกับจำนวนที่วางแผนรับพบว่าการรับนักศึกษาพยาบาลเป็นไปตามแผนการรับนักศึกษาพยาบาลตั้งแต่ปรับหลักสูตรในปีการศึกษา 2556 และมีแนวโน้มจำนวนผู้เรียนลดลงกว่าที่กำหนดในแผนปีการศึกษา 2561 และ 2562

คำสำคัญ: ศักยภาพการจัดการศึกษา, หลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์, สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

Abstract

The objectives of this research were to evaluate the management potentials of the Nursing Science Program on its inputs, processes, and products. The population and samples were graduates from the Bachelor Degree Program of Nursing Science during the academic year 2013 – 2019. The research tools were (1) the questionnaire used to collect the primary data and (2) the records from the Registration Office utilized to collect the secondary data. All instruments were tested for content validity by three experts. The item-objective congruences (IOCs) of instruments were .66 - 1.00. The Cronbach's alpha coefficient was .953. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and ratio.

The research found that (1) the total potentials on its inputs was in a high level ($M = 3.95, SD = .70$), (2) the total potentials on its processes was in a high level ($M = 4.13, SD = .65$), and also (3) its total potentials on products was in a high level ($M = 4.29, SD = .55$). When comparing the number of admissions to the number of retentions in each academic year, it was found that the highest rate of retention and the lowest rate of dropouts was in the academic year 2015. When comparing the actual admission to the planned admission, it had been accordant with the plans since the program was developed in 2013 and it was likely to be lower than the plans in the academic year 2018 and 2019.

Keywords: management potential, nursing science, private higher education institutions

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ระยอง ชลบุรี จันทบุรี และตราด คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา เป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ที่เปิดหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตโดยได้รับ

การรับรองหลักสูตรจากสภาการพยาบาลและกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตลอดเวลาที่ผ่านมามีตั้งแต่ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2550 คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา ทำหน้าที่ผลิตพยาบาลวิชาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม โดยกระจายให้บริการสาธารณสุขทุกระดับทั้งในประเทศ ประชาคมอาเซียน และนานาชาติจึงเป็นที่มั่นใจได้ว่าบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษา

ออกไปสามารถทำงานพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Faculty of Nursing, St. Theresa International College, 2018)

อย่างไรก็ตาม ทุกหลักสูตรที่เปิดทำการเรียนการสอนควรได้รับการประเมินหลักสูตรเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทการแข่งขัน คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา จึงเห็นความสำคัญของการประเมินหลักสูตรจึงได้จัดทำโครงการวิจัยเชิงประเมินหลักสูตรขึ้นเพื่อประเมินศักยภาพหลักสูตรการบริหารหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำไปสู่การตัดสินใจทางการบริหารในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การทบทวนวรรณกรรมพบว่า ศักยภาพหลักสูตร หมายถึง ความสามารถในการจัดการศึกษาหลักสูตร ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า 2) ด้านศักยภาพการบริหารจัดการหลักสูตร และ 3) ด้านผลผลิตการดำเนินงานหลักสูตร (Office of the Higher Education Commission, 2015; Wonganutrohd, 2000) การวิจัยนี้จึงใช้การวิเคราะห์ศักยภาพหลักสูตรตามแนวคิดของ Stufflebeam (1960) และ Wonganutrohd (2000) ที่องค์ประกอบในการประเมินหลักสูตรประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (input) ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ 2) กระบวนการ (process) และ 3) ผลผลิต (output) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น และเพื่อให้การประเมินหลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพการประเมินคุณภาพการศึกษา จึงเพิ่มรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสภาการพยาบาล และกองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษากระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (Division of Quality Enhancement of Higher Education Management, 2015; Nursing and Midwifery Council, 2020) ดังนั้น ศักยภาพการจัดการศึกษา

หลักสูตรในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย 1) ศักยภาพของปัจจัยนำเข้า (input) มีตัวบ่งชี้ ได้แก่ การวิเคราะห์แผนการรับนักศึกษา ประกอบด้วย จำนวนรับที่กำหนดในแผนการรับนักศึกษา จำนวนนักศึกษาที่รับและลงทะเบียนเรียนจริงในทุกปีการศึกษาที่เปิดหลักสูตร 2) ศักยภาพกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (process) ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การวิเคราะห์ศักยภาพของกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร การประเมินอัตราการสูญเสีย (drop out) แต่ละปีการศึกษา จากจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน และนักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร และ 3) ศักยภาพด้านผลการดำเนินงานหลักสูตร (product) ตัวบ่งชี้ ได้แก่ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา สถานะการดำเนินงานทำของบัณฑิต รวมถึงความเหมาะสมของหลักสูตรกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และผลประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร

ผลจากการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นที่การประเมินศักยภาพการจัดการศึกษา หลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ ตามตัวบ่งชี้ที่กล่าวมาเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ในการพัฒนาสนับสนุนการบริหารหลักสูตร ด้านการเตรียมการหรือปัจจัยนำเข้า การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร และผลผลิตในการดำเนินงานหลักสูตร เพื่อให้ผู้บริหารและคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา ทราบจุดเด่นและจุดควรพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งได้ข้อมูลสำหรับวางแผนรับนักศึกษาพยาบาลที่เหมาะสมต่อไป

คำถามวิจัย

ศักยภาพการบริหารหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ ด้านปัจจัยนำเข้า (input) ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (process) และด้านผลผลิตในการดำเนินงานหลักสูตร (product) เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์วิจัย

เพื่อประเมินศักยภาพการบริหารหลักสูตร สาขาพยาบาลศาสตร์ ด้านปัจจัยนำเข้า (input) ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (process) และด้านผลผลิตในการดำเนินงานหลักสูตร (product)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน เพื่อประเมินศักยภาพการบริหารหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์

ประชากรและตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

1. ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิตทั้งหมดของคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 - 2562 รวม 7 รุ่น จำนวน 653 คน

2. ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) ของคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 - 2562 จำนวน 580 คน

3. ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา ที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยนี้ ซึ่งได้มาจากการคำนวณขนาดตัวอย่าง (sample size) ตามวิธีการของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1972) สำหรับการวิจัยที่มีการสำรวจข้อมูลประชากร ได้ตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิตจำนวนทั้งหมด 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษา ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา อายุ ภูมิภาค สถานภาพการทำงาน ระยะเวลาได้ทำงาน ลักษณะงานที่ทำ ค่าตอบแทนที่ได้รับ (เงินเดือน) ความเพียงพอของความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากหลักสูตรที่สำเร็จ

2. แบบสอบถามศักยภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจาก

การทบทวนวรรณกรรม แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า (input) จำนวน 5 ข้อ ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (process) จำนวน 5 ข้อ และด้านผลผลิตในการดำเนินงานหลักสูตร (product) จำนวน 7 ข้อ รวมทั้งหมด 22 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ โดย 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด จนถึง 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

2. แบบบันทึกข้อมูลงานทะเบียน ผู้วิจัยใช้เก็บข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษา โดยครอบคลุมประเด็นการบันทึกข้อมูลตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ และตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษภายใน

คุณภาพเครื่องมือ ด้านความตรงเครื่องมือวิจัยทั้งหมดผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (index of item-objective congruence: IOC) อยู่ระหว่าง .66 - 1.00 ทุกข้อ หมายความว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้มีความตรงตามเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ดี และด้านความเที่ยง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามศักยภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ ไปให้ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิตในสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นทดลองทำ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .953 แสดงความแบบสอบถามนี้มีความเที่ยงอยู่ในเกณฑ์ดีมาก สามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้

การพิทักษ์สิทธิ์ การวิจัยครั้งนี้ผ่านการพิจารณาและรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมของสำนักวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา เลขที่รับรอง STIC 021/2020 ลงวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2563 ผู้วิจัยได้อธิบายให้ตัวอย่างที่เป็นตัวแทนผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิต ทราบเกี่ยวกับรายละเอียดของการวิจัย และให้เซ็นยินยอมเอกสารเข้าร่วมวิจัย ทุกคนสามารถปฏิเสธหรือยกเลิกการเข้าร่วม

การวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการทำงานและชีวิตประจำวัน และข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 7 รุ่น ผู้วิจัยได้ใช้การลงรหัสและบันทึกข้อมูลตามที่ปรากฏในงานทะเบียน ซึ่งข้อมูลทั้งหมดถูกเก็บเป็นความลับ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาและพัฒนาองค์กรเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลข้อมูลถึงคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา และขอความร่วมมือกับฝ่ายทะเบียนในการบันทึกข้อมูล แล้วใช้การโทรศัพท์หรือแอปพลิเคชันไลน์ในการติดต่อสื่อสารกับผู้สำเร็จการศึกษา และนัดหมายวัน เวลา และช่องทางที่สะดวกในการติดต่อทำแบบสอบถามจนครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการคำนวณอัตราส่วน

ผลการวิจัย

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา จำนวน 120 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 90.57 รองลงมาเป็นเพศชาย ร้อยละ 9.43 ครั้งหนึ่งมีภูมิถิ่นอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือคิดเป็นร้อยละ 51.89 รองลงมา คือ ภาคเหนือ ร้อยละ 22.64 ส่วนสถานภาพการทำงานพบว่าบัณฑิตพยาบาลมีงานทำร้อยละ 100 และค่าตอบแทนที่ได้รับ (เงินเดือน) ส่วนใหญ่จะได้รับค่าตอบแทนตามคุณวุฒิร้อยละ 80.00 ซึ่งมีบางส่วนร้อยละ 3.16 ที่ได้รับค่าตอบแทนสูงกว่าคุณวุฒิ

ความเพียงพอของความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากหลักสูตรที่สำเร็จพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาเกือบครึ่งต้องการศึกษาเพิ่มเติมอีกเล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ 48.75 รองลงมา คือ มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอ/พอดีร้อยละ 35.00 และ

สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้ได้เกินคาด ร้อยละ 16.25

ศักยภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ ด้านปัจจัยนำเข้า (input) ที่เป็นการเตรียมการ/ความพร้อมของหลักสูตร พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีศักยภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 3.95, SD = .70$) ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการหลักสูตรอยู่ในระดับสูงทุกข้อ โดยการจัดอาจารย์ผู้สอนที่มีคุณภาพด้านความรู้ ความสามารถและประสบการณ์มาสอนในรายวิชาต่าง ๆ มีศักยภาพอยู่ในระดับสูงและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 4.39, SD = .67$) รองลงมา คือ การวางแผนหลักสูตร/สาขาวิชาที่ศึกษามีการจัดการรายวิชาและเรื่องอื่น ๆ อย่างเหมาะสมในแต่ละภาคการศึกษา/ปีการศึกษา ($M = 4.22, SD = .69$) ส่วนระบบการคัดเลือก/รับนักศึกษาเข้าศึกษามีความเหมาะสมมีศักยภาพในระดับสูงแต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($M = 3.68, SD = 1.05$) ดังแสดงในตาราง 1

ศักยภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (process) พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีศักยภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 4.13, SD = .65$) และในรายข้อพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการหลักสูตรอยู่ในระดับสูงทุกข้อ โดยการจัดหลักสูตรมีการชี้แจงทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษาในหลักสูตรอย่างชัดเจน ทำให้ข้อนี้มีศักยภาพอยู่ในระดับสูงและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 4.33, SD = .71$) รองลงมา คือ หลักสูตรได้มีการตรวจสอบและสอบถามความรู้ ความเข้าใจและความสามารถจากการเรียนวิชา นอกเหนือจากการประเมินผลจากการสอบในแต่ละรายวิชา ($M = 4.23, SD = .75$) ส่วนหลักสูตรจัดหาสื่ออุปกรณ์สนับสนุนการเรียนการสอนที่มีความทันสมัยมีศักยภาพอยู่ในระดับสูงแต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($M = 3.82, SD = .96$) ดังแสดงในตาราง 1

ศักยภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ ด้านผลผลิตในการดำเนินงานหลักสูตร (product) พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรมีศักยภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 4.29, SD = .55$) และในรายข้อพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการหลักสูตรอยู่ในระดับสูงทุกรายการ ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับประสบการณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมจากการสอนของคณาจารย์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โดยมีศักยภาพอยู่ในระดับสูงและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 4.43, SD = .71$) รองลงมาคือ ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน ($M = 4.36, SD = .62$) ส่วนการได้รับการเพิ่มพูนทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีจากการเรียนในหลักสูตรมีศักยภาพอยู่ในระดับสูงแต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($M = 4.15, SD = .70$) ดังแสดงในตาราง 1

ภาพรวมศักยภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรมีศักยภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 4.14, SD = .57$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า การบริหารจัดการหลักสูตร สาขาพยาบาลมีศักยภาพอยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยด้านผลผลิตในการดำเนินงานหลักสูตร (product) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 4.29, SD = .55$) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (process)

($M = 4.13, SD = .65$) ส่วนด้านปัจจัยนำเข้า (input) มีศักยภาพอยู่ในระดับสูงแต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($M = 3.95, SD = .70$) ดังแสดงในตาราง 1

การคงอยู่และการลาออกของนักศึกษาพยาบาลพบว่า ปีการศึกษา 2558 มีจำนวนนักศึกษาพยาบาลคงอยู่มากที่สุด (ตาราง 2) และปีการศึกษา 2559 มีนักศึกษาลาออกระหว่างการศึกษามากที่สุด (ตาราง 3) ดังนั้น ปีการศึกษา 2558 จึงมีศักยภาพในด้านอัตราการคงอยู่ระดับสูง ส่วนแผนการรับนักศึกษาพบว่า จำนวนผู้เรียนเป็นไปตามแผนตั้งแต่ปรับหลักสูตรในปีการศึกษา 2556 และมีแนวโน้มจำนวนผู้เรียนลดลงกว่าที่กำหนดไว้ในแผนการรับนักศึกษาปีการศึกษา 2561 และ 2562 (ตาราง 4) ทำให้ศักยภาพด้านการดำเนินการตามแผนอยู่ในระดับต่ำ

นอกจากนี้ ผลการประเมินคุณภาพระดับหลักสูตรและระดับคณะหลังจากปรับปรุงหลักสูตรปีการศึกษา 2555 อยู่ในระดับดีทุกครั้ง โดยผลประเมินระดับหลักสูตรปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินระดับหลักสูตรสูงสุด และเมื่อพิจารณาระดับคณะพบว่าปีการศึกษา 2561 มีค่าเฉลี่ยผลประเมินระดับคณะสูงสุด ซึ่งการที่ผลประเมินระดับหลักสูตรเพิ่มขึ้นทุกปี ส่วนผลการประเมินระดับคณะมีผลลดลงเล็กน้อยในปีการศึกษา 2562 ทำให้ศักยภาพด้านผลประเมินคุณภาพหลักสูตรอยู่ในระดับดี ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 1 ศักยภาพการจัดการศึกษาหลักสูตร สาขาพยาบาลศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ($n = 120$)

ข้อ	รายการ	M	SD	ระดับ ศักยภาพ ของหลักสูตร
	ด้านปัจจัยนำเข้า (input)	3.95	.70	สูง
1	การวางแผนหลักสูตร/สาขาวิชาที่ศึกษามีการจัดการรายวิชาและเรื่องอื่น ๆ อย่างเหมาะสมในแต่ละภาคการศึกษา/ปีการศึกษา	4.22	.69	สูง
2	ระบบการคัดเลือก/รับนักศึกษาเข้าศึกษามีความเหมาะสม	3.68	1.05	สูง
3	หลักสูตรจัดอาจารย์ผู้สอนที่มีคุณภาพด้านความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ มาสอนในรายวิชาต่าง ๆ	4.39	.67	สูง
4	หลักสูตรมีความพร้อมในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องบริการต่าง ๆ และอาคารสถานที่ เพื่อการเรียนการสอน	3.74	.96	สูง
5	หลักสูตรจัดให้มีสื่อ อุปกรณ์สนับสนุนการเรียนการสอนอย่างพอเพียง	3.69	.92	สูง

ข้อ	รายการ	M	SD	ระดับ ศักยภาพ ของหลักสูตร
	กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (process)	4.13	.65	สูง
6	หลักสูตรชี้แจงทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษาในหลักสูตรอย่างชัดเจน	4.33	.71	สูง
7	หลักสูตรกำหนดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนและอื่น ๆ อย่างเหมาะสม	4.17	.65	สูง
8	หลักสูตรจัดหาสื่ออุปกรณ์สนับสนุนการเรียนการสอนที่มีความทันสมัย	3.82	.96	สูง
9	หลักสูตรมีระบบและกระบวนการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของเรียนอย่างชัดเจน	4.09	.86	สูง
10	หลักสูตรได้มีการตรวจสอบและสอบถามความรู้ ความเข้าใจและความสามารถ จากการเรียนวิชา นอกเหนือจากการประเมินผลจากการสอบในแต่ละรายวิชา	4.23	.75	สูง
	ด้านผลผลิตในการดำเนินงานหลักสูตร (product)	4.29	.55	สูง
11	ได้รับประสบการณ์ด้าน คุณธรรม จริยธรรมจากการสอนของคณาจารย์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	4.43	.71	สูง
12	ได้รับความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตร/สาขาวิชาเหมาะสม	4.26	.72	สูง
13	มีความสามารถทางปัญญาในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์จากการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ	4.21	.63	สูง
14	ได้รับการเพิ่มพูนทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีจากการเรียนในหลักสูตร	4.15	.70	สูง
15	ได้รับการส่งเสริมให้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม	4.24	.75	สูง
16	ได้มีทักษะวิชาชีพเฉพาะในสาขา/วิชาเอกที่สำเร็จการศึกษาอย่างชัดเจน	4.35	.63	สูง
17	ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน	4.36	.62	สูง

ตาราง 2 จำนวนนักศึกษาที่รับเข้าเทียบกับนักศึกษาที่คงอยู่ในแต่ละปี จำแนกตามปีการศึกษา

ปีการศึกษา	จำนวนที่ รับเข้า	จำนวนนักศึกษาที่คงอยู่ในแต่ละปีการศึกษา						GTR (%)	
		2556	2557	2558	2559	2560	2561		2562
2556	106	106	90	90	90*			15.09	
2557	104		98	98	94	94*		9.62	
2558	120			115	115	115	115*	4.17	
2559	120				103	94	94	94*	21.67

* คือ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา

ตาราง 3 จำนวนนักศึกษาก่อนกลางคืน จำแนกตามปีการศึกษา

ปีการศึกษา	จำนวนที่รับเข้า	จำนวนที่สำเร็จ	GTR (%)
2556	106	90	15.09
2557	104	94	9.62
2558	120	115	4.17
2559	120	94	21.67

GTR คือ Graduation in Time Ratio หรือ ร้อยละของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจากจำนวนนิสิตจริง

ตาราง 4 จำนวนนักศึกษาที่รับเข้าเทียบกับจำนวนที่วางแผนรับนักศึกษา จำแนกตามปีการศึกษา

ปีการศึกษา	จำนวนที่วางแผน	จำนวนที่รับเข้า	EPR (%)
2556	100	106	106.00
2557	100	104	104.00
2558	120	120	100.00
2559	120	120	100.00
2560	130	130	100.00
2561	120	103	85.83
2562	120	90	75.00

EPR คือ Enrollment by Plan Ratio หรือ ร้อยละของจำนวนตามแผนการรับนิสิต

ตาราง 5 ผลการประเมินคุณภาพพระดัตถ์หลักสูตรและระดับคณะ จำแนกตามปีการศึกษา

ปีการศึกษา	ผลประเมินระดับหลักสูตร		ผลประเมินระดับคณะ	
	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ
2560	3.59	ดี	3.95	ดี
2561	3.79	ดี	4.17	ดี
2562	3.86	ดี	3.84	ดี

การอภิปรายผลการวิจัย

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร สาขาพยาบาล ศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความเพียงพอของความรู้ระดับพอดี ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาส่วนหนึ่งต้องการให้ระดับวิทยาลัย ระดับคณะ และระดับหลักสูตร มีการดำเนินการด้านการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งความรู้และประสบการณ์ให้มากขึ้น สอดคล้องกับผลวิจัยที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพจากท้ายแบบสอบถามที่แสดงให้เห็นความต้องการให้มีการเพิ่มความรู้และประสบการณ์ให้มากขึ้น ได้แก่ ความต้องการให้มีการศึกษาดูงานในวิชากายวิภาคศาสตร์ ครอบบรมเกี่ยวกับจริยธรรมพยาบาลและการทำงานของพยาบาลมากขึ้น เนื่องจากในการปฏิบัติจริงมีความแตกต่างกับสิ่งที่เรียน คือ เวลาทำงานจริงควรอธิบายการแสดงอารมณ์ที่ควรจะเป็นของพยาบาลต่อผู้ป่วย รวมทั้ง ควรปรับปรุงหลักสูตรให้เข้มข้นและทันสมัย ให้นักศึกษาพยาบาลได้ฝึกงานห้องผ่าตัด และเก็บจำนวนครั้งในการดูแลผู้คลอดมากกว่า 3 ราย นอกจากนี้ ควรจัดให้มีการเรียนการสอนเพิ่มในภาคปฏิบัติ และคณะพยาบาลศาสตร์ควรนำ

คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะของแหล่งฝึกมาปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตร

ด้านระยะเวลาการได้ทำงาน พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาได้ทำงานทุกคน ถือเป็นสมรรถนะของหลักสูตรอยู่ในระดับสูง และแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของหลักสูตรสาขาการพยาบาลศาสตร์ที่เป็นไปตามมาตรฐานและความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของประเทศไทยที่มีประชากรมากกว่า 62 ล้านคน และความต้องการพยาบาลวิชาชีพเพื่อทำการรักษาพยาบาลต้องเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของประชากร ซึ่งรัฐบาลและกระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความสนใจในสุขภาพของประชาชนทุกเพศทุกวัย จึงได้พยายามขยายบริการสุขภาพออกไปให้ทั่วถึง และต้องใช้พยาบาลวิชาชีพในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งโรงพยาบาลและสถานพยาบาลของภาคเอกชนได้ขยายตัวมากขึ้น เช่น สถานประกอบการอุตสาหกรรม สำนักงานประกันภัยบริษัทขยายและเคมีภัณฑ์ บริษัทขายเครื่องมือแพทย์ ซึ่งทุกที่ต่างต้องการพยาบาลวิชาชีพไปดูแลรักษาพยาบาล หรือให้คำปรึกษาแนะนำด้าน

สุขภาพอนามัยแก่พนักงานในสถานประกอบการ นอกจากนี้ ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพพยาบาลสามารถไปประกอบวิชาชีพส่วนตัวได้ เช่น เปิดสถานดูแลเด็กก่อนวัยเรียนผู้สูงอายุหรือรับจ้างปฏิบัติงานเลี้ยงเด็กหรือดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น ดังนั้น แนวโน้มของโอกาสในการมีงานทำของวิชาชีพพยาบาลจึงยังคงมีค่อนข้างสูงและสามารถหางานทำได้ง่าย

ภาพรวมศักยภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรมีศักยภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง เนื่องจากคณะพยาบาลศาสตร์ มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย และแนวทางการบริหารหลักสูตร ส่งเสริมสนับสนุน และกำกับดูแลการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา และมีการประเมินความพึงพอใจการบริหารหลักสูตรโดยนักศึกษา อาจารย์ และแหล่งฝึก รวมทั้งนำข้อมูลการประเมินไปพัฒนาอย่างต่อเนื่องและประเมินหลักสูตรเมื่อครบวงจรรอบ 5 ปี ตลอดจนมีคู่มือบริหารหลักสูตรที่เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับการศึกษาของ Weerawatanodom, Jadpoom, Chansuk, and Kasinang (2018) ที่ศึกษาความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ปีการศึกษา 2558 โดยด้านผลผลิตในการดำเนินงานหลักสูตร (product) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากคณะพยาบาลศาสตร์มีระบบในการดูแลนักศึกษาตั้งแต่กระบวนการรับเข้า การให้คำปรึกษาระหว่างเรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยมีอาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำบ้าน และอาจารย์ผู้สอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้คำแนะนำทั้งเรื่องการเรียนรู้และการใช้ชีวิต ทำให้นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามเวลาที่หลักสูตรกำหนด นอกจากนี้ วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องการของสังคม ดังนั้น จึงทำให้นักศึกษาได้งานทำตรงตามสาขาที่เรียนมา

ด้านปัจจัยนำเข้า (input) มีศักยภาพอยู่ในระดับสูงแต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เนื่องจากคณะพยาบาลศาสตร์ แม้ว่าจะมีคณะกรรมการพัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และมีระบบและกลไกการปรับปรุงพัฒนาสิ่งสนับสนุน โดยมีการกำหนดขั้นตอนและผู้รับผิดชอบการทำงานแต่ละขั้นตอนไว้เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติ แต่พบว่าขั้นตอนการจัดซื้อ/จัดหามีความล่าช้า (มคอ.7 ปีการศึกษา 2563 คณะพยาบาลศาสตร์) สอดคล้องกับการศึกษาของ Weerawatanodom et al. (2018) ที่พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลด้านห้องเรียนและห้องปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาผลการวิจัยครั้งนี้เป็นรายชื่อในด้านปัจจัยนำเข้า (input) พบว่าการจัดอาจารย์ผู้สอนที่มีคุณภาพด้านความรู้ความสามารถและประสบการณ์การสอนในรายวิชาต่าง ๆ มีศักยภาพอยู่ในระดับสูง และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เนื่องจากคณะพยาบาลศาสตร์ มีระบบและกลไกการบริหารและพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่องให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ระดับหลักสูตร โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องได้รับการพัฒนาทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา และอาจารย์ประจำหลักสูตรต้องได้รับการพัฒนาด้านวิชาการและวิชาชีพไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา สอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2562 ที่พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์ ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 คุณภาพอาจารย์ และตัวบ่งชี้ที่ 4.3 นวัตกรรมทางวิชาการ ได้รับความพึงพอใจในระดับดี (Faculty of Nursing St. Theresa International College, 2019)

ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (process) พบว่า หลักสูตรมีการชี้แจงทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษาในหลักสูตรอย่างชัดเจน จึงทำให้ด้านนี้มีศักยภาพอยู่ในระดับสูงและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เนื่องจากคณะพยาบาลศาสตร์ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาและบริหารหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามประกาศของ

กระทรวงศึกษาธิการ และมีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของชาติและความต้องการของสังคม ดังนั้น จึงได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ชัดเจนและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาต้องมีลักษณะตรงตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ ส่วนเรื่องการจัดหาสื่ออุปกรณ์สนับสนุนการเรียนการสอนที่มีความทันสมัยมีศักยภาพอยู่ในระดับสูงแต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านกระบวนการ เนื่องจากกระบวนการจัดซื้อจัดหาค่อนข้างมีความล่าช้า สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Rit-Udom (2018) ที่พบว่าผลประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 ของวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศนักเรียนพยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านผลผลิตในการดำเนินงานหลักสูตร (product) พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการหลักสูตรอยู่ในระดับสูงทุกข้อ โดยผู้สำเร็จการศึกษาได้รับประสบการณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมจากการสอนของคณาจารย์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ทำให้มีศักยภาพอยู่ในระดับสูงและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากบัณฑิตได้รับการสอดแทรกและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีภาคทดลองปฏิบัติ และภาคปฏิบัติ อีกทั้งได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควบคู่กับการเรียนการสอนตามปกติอย่างต่อเนื่อง ส่วนการได้รับการเพิ่มพูนทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีจากการเรียนในหลักสูตรมีศักยภาพอยู่ในระดับสูง แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัย Boonprasert, Wittayachokkitikhun, Aeklanarat, and Sinakom (2019) พบว่าคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และจากการศึกษาของ Sanguansat, Surinarporn,

Tangwongkit, Jadpoom, and Kerdmuang (2019) พบว่าผู้ใช้บัณฑิตพยาบาลมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตพยาบาลตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงที่สุด

ศักยภาพด้านจำนวนนักศึกษารับเข้าเทียบกับจำนวนที่วางแผนรับ พบว่าการรับนักศึกษาเป็นไปตามแผนตั้งแต่ปรับหลักสูตรปีการศึกษา 2556 และมีแนวโน้มจำนวนการรับนักศึกษาลดลงกว่าที่กำหนดในแผนรับนักศึกษาในปีการศึกษา 2561 และ 2562 แสดงถึงการรับนักศึกษาเริ่มมีศักยภาพลดลง ทั้งนี้อาจเนื่องจากสภาพทั่วไปสถาบันอุดมศึกษาที่มีแนวโน้มมีจำนวนนักศึกษาลดลง สอดคล้องกับสถานการณ์ Disruption ของประเทศไทยและทั่วโลก และสอดคล้องกับ Nantasiripol and Lekvanichkul, (2019) ที่กล่าวไว้ว่า การปรับตัวของหลักสูตรต่อกระแสแนวโน้มการล่มสลายของอุดมศึกษาจากวิกฤตที่สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งกำลังเผชิญหน้าอยู่ไม่ว่าจะเป็นการเป็นจำนวนผู้เรียนที่ลดลง เนื่องมาจากหลายสาเหตุ เช่น อัตราการเกิดและอัตราการตายน้อยลง มีสังคมสูงวัยเพิ่มมากขึ้น และการเข้ามาของเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

ศักยภาพด้านอัตราการออกกระหว่างการศึกษาของนักศึกษาของหลักสูตรสาขาพยาบาลมีน้อย ทำให้มีศักยภาพด้านนี้อยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาทิศทางอัตราการออกกระหว่างการศึกษาพบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้จากข้อมูลการสอบถามเพิ่มเติมในนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 ที่ลาออก รวมทั้งข้อมูลจากอาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่าการออกกลางคันส่วนใหญ่อยู่ในช่วงเริ่มต้นของปีการศึกษาแรกที่นักศึกษาพยาบาลมีการเปลี่ยนจากการเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่มหาวิทยาลัย หรือมีการเปลี่ยนมหาวิทยาลัย อีกทั้งหลักสูตรเน้นการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพราะเป็นหลักสูตรนานาชาติ ทำให้นักศึกษา

บางส่วนปรับตัวด้านภาษาไม่ได้ จึงมีการตัดสินใจเปลี่ยนสายการเรียน สอดคล้องกับ การศึกษาของ Chaikai and Prukphusana (2015) ที่พบว่าตัวแปรทำนายความเสี่ยงต่อการออกกลางคันของนักศึกษา ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และหลักสูตร โดยในภาคการศึกษาที่ 1 เป็นช่วงเวลาที่มียอดความเสี่ยงสูงสุดของการคงอยู่ในหลักสูตรตลอดการศึกษา

ศักยภาพด้านผลประเมินคุณภาพหลักสูตรพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินของ สกอ. อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในรายละเอียดพบว่า ตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพที่เป็นปัญหาในทุกปีการศึกษา คือ ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับผลงานวิจัยของอาจารย์ ที่มีจำนวนไม่มากเท่าที่ควร จากการสอบถามเพิ่มเติมพบว่า มีผู้แสดงความจำนงทำงานวิจัยจำนวนมากพอสมควร แต่มีปัญหาเรื่องการส่งเผยแพร่ผลงานวิจัยลงตีพิมพ์ในวารสาร สอดคล้องกับการศึกษาของ Poolchareon (2015) พบว่าปัญหาในการตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัยในวารสารของคณาจารย์และนักวิจัย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความคิดเห็นต่อความต้องการการส่งเสริมการตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัยในวารสาร ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจ การมีศูนย์ส่งเสริมสนับสนุนตรวจสอบความถูกต้องของบทความวิจัย และการดำเนินการส่งตีพิมพ์เผยแพร่ที่ควรมีที่ปรึกษา เพราะมีปัญหาคารเขินเป็นภาษาต่างประเทศในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้รับผิดชอบหลักสูตรควรปรับปรุงและพัฒนากระบวนการรับนิสิตเป็นแบบเชิงรุกมากขึ้น นอกเหนือจากการประชาสัมพันธ์ตามปกติ เช่น การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายระดับโรงเรียนในพื้นที่ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนที่มีผลการเรียนดีได้เข้ามาเรียนพยาบาล โดยการให้ทุนการศึกษา หรือ ให้สิทธิพิเศษเรื่องค่าเล่าเรียน หรือกำหนดเงื่อนไขการจูงใจเพื่อนผู้เข้าเรียนเป็นกลุ่ม เป็นต้น

2. ผู้รับผิดชอบหลักสูตรควรกำหนดให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ของคณาจารย์มีกระบวนการทวนสอบระดับรายวิชามากขึ้น โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองเป้าประสงค์การเรียนรู้หลังสำเร็จตามหลักสูตร มคอ.2 และสมรรถนะของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา

3. ผู้รับผิดชอบหลักสูตรควรจัดหาสื่ออุปกรณ์สนับสนุนการเรียนการสอนที่มีความทันสมัย โดยมีผู้เกี่ยวข้องช่วยในกระบวนการจัดการและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของคณาจารย์ และนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. การวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยพัฒนาหลักสูตรที่รองรับการจัดการศึกษาในยุค Disruption โดยอาจออกแบบหลักสูตรระยะสั้นในสายการพยาบาล เช่น หลักสูตรด้านการพยาบาล ผู้สูงอายุ หรือหลักสูตรการศึกษาต่อยอดจากระดับปริญญาตรี เพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับยุควิถีใหม่ (new normal) และการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ให้ความสำคัญกับภาษาและเทคโนโลยีดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

- Boonprasert, N., Wittayachokkitikhun, N., Aeklakarnarat, S., & Sinakom, T. (2019). Graduate quality according to the national higher education qualifications framework for college graduates Boromarajonani Sawanpracharak Nursing, NakhonSawan. *Ganesha Journal*, 15(2), 115-126.
- Chaikai, C., & Prukphusana, K. (2015). Dropout of Rajabhat University students, Kanchanaburi: Survival analysis. *Silpakorn Education Research Journal*, 7(2), 259-274.
- Faculty of Nursing St. Theresa International College. (2018). *Bachelor of nursing science program curriculum to improve the year 2018*. Nakhon Nayok: Faculty of Nursing St. Theresa International College.
- Faculty of Nursing St. Theresa International College. (2019). *Self-assessment report B.E. 2562*. Nakhon Nayok: Faculty of Nursing St. Theresa International College.

- Nantasiripol, A., & Lekvanichkul, S. (2019). Adaptation of the curriculum to the trend of crashing disintegration of higher education. *Academic Journal of Suvarabhumii Institute of Technology Humanities and Social Sciences*, 5(2), 663-673.
- Office of the Higher Education Commission. (2015). *Internal quality assurance manual for higher education B.E. 2558*. Nonthaburi: Parbpim Printing.
- Poolchareon. L. (2015). The guidelines for research published in the journal of faculty and researchers in Sukhothai Thammathirat Open University. *Electronic Journal of Open and Distance Innovative Learning (e-JODIL)*, 5(2), 33-46.
- Rit-Udom, B. (2017). Assessment of bachelor of nursing program, revised course 2012, Royal Thai Air Force nursing college. *Journal of the Royal Thai Army Nursing*, 18(2), 203-211.
- Sanguansat, S., Surinarporn, M., Tangwongkit, T., Jadpoom, J., & Kerdmuang, S. (2019). Satisfaction with the quality and identity of graduates, Boromarajonani college of nursing, Chainat academic year 2015. *Journal of the Graduate School Chandrakasem Rajabhat University*, 14(2), 81-90.
- Stufflebeam, D. L., & Shinkfied, A. J. (1990). *Systematic evaluation*. Boston/Dordrecht/Lancaster: Kluwer-Nigh off Publishing.
- Weerawatanodom, N., Jadpoom, J., Chansuk, N., & Kasinang, P. (2018). Satisfaction towards the administration of the Bachelor of Nursing program. Boromarajonani college of nursing, Chainat, academic year 2015. *Kuakarun Journal of Nursing*, 25(2), 21-35.
- Wonganutarot, P. (2000). *Academic administration* (2nd ed.). Bangkok: Pimdee.